

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-27

Ärendenummer FSF-2025-00996

Handläggare: Nina Åkesson

E-post: Nina.Akesson@forskola.goteborg.se

Yttrande över förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027

Förslag till beslut

Förskolenämnden tillstyrker förslaget till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027 och översänder sitt yttrande till socialnämnden centrum.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum har remitterat förslag till Göteborg Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027 till förskolenämnden för yttrande.

Förskolenämnden ombeds att beakta specifika frågor i sitt svar.

Förvaltningen bedömer att den föreslagna aktiviteten som förskolenämnden ansvarar för i planen kan genomföras inom den befintliga budgetramen, trots vissa kostnader för lokaler och vikarier. Aktiviteten bedöms vara ett komplement till stadens arbete mot våld i nära relationer, genom särskilt fokus på våldsutsatthet bland hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning. Planens generella utformning anses dock ge stort tolkningsutrymme till förvaltningarna, vilket kan innebära en risk för ojämlik implementering. Avsaknaden av tydligare riktlinjer kan göra att viktiga insatser inte prioriteras tillräckligt eller genomförs olika beroende på förvaltning.

En övergripande kommentar som förvaltningen vill framföra gällande planen är vikten av att arbeta med vårdnadshavare i förebyggande syfte. Förvaltningen bedömer att detta är avgörande för att tidigt upptäcka och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den aktivitet som förskolenämnden ansvarar för i förslaget på ny plan bedöms medföra vissa direkta kostnader, bland annat för lokaler vid kompetenshöjande insatser och för vikarier i samband med föreläsningar eller utbildningstillfällen. Dessa kostnader bedöms som hanterbara inom nämndens budgetram, förutsatt att särskilda resurser avsätts för fortsatt arbete med Stadsrevisionens rekommendationer. Förvaltningen konstaterar samtidigt att även om det pågår flera relaterade insatser som kan bidra till att begränsa ytterligare kostnader, så behöver det beaktas att insatser med fokus på särskilt utsatta grupper, såsom hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning, kräver anpassad kompetensutveckling som kan medföra merkostnader. Det finns också ett behov av att säkerställa långsiktig finansiering för att de ska få genomslag i praktiken.

Ur ett resursfördelningsperspektiv identifieras även en risk att planens generella utformning skapar ett ekonomiskt tolkningsutrymme som kan leda till att förvaltningar tolkar och genomför arbetet olika. Utan tydligare riktlinjer eller särskilt avsatta resurser, till exempel för det tidiga förebyggande arbetet, finns en risk att viktiga områden inte prioriteras.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den föreslagna aktiviteten som förskolenämnden ansvarar för i förslaget på ny plan syftar till att stärka skyddet för särskilt utsatta grupper i hederskontext, såsom hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen bedömer att insatser för att öka personalens kompetens om dessa gruppers särskilda utsatthet är viktiga och att insatsen kompletterar aktiviteter som pågår inom ramen för planen för arbetet mot våld i nära relationer. Samtidigt bedömer förvaltningen att planens generella utformning kan leda till ojämlig implementering mellan olika förvaltningar. Det bedöms inte bidra till att öka likvärdigheten i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i staden.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 10 juni 2025.

Bilaga

Förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027.

Ärendet

Socialnämnden Centrum har remitterat förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027 till förskolenämnden för yttrande. Även grundskolenämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, nämnden för funktionsstöd, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst, utbildningsnämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Göteborgs Stads HBTQI-råd, Göteborgs Stads råd för funktionsrätt, Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer och Ungdomsfullmäktige, ska inkomma med sina yttranden. Socialnämnden Centrum vill ha remissinstansernas yttranden senast 2025-07-01.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Centrum har särskilt bett remissinstanserna att beakta följande frågor i sina remissvar.

Bedömer ni att aktiviteterna som föreslås i planen som möjliga att genomföra inom förvaltningens budgetram?

I framtaget förslag på plan ansvarar förskolenämnden för en aktivitet. Socialförvaltningarna och utbildningsförvaltningarna ska öka personalens kompetens om hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättnings särskilda utsatthet i hederskontext.

Förskoleförvaltningen konstaterar att flera insatser pågår som en direkt följd av Stadsrevisionens rekommendationer efter granskningen av nämndens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck under 2023. Aktiviteter pågår i förvaltningen för att personalen ska få den kompetensutveckling som krävs för att förstå och hantera hedersrelaterat våld och förtryck.

Den aktivitet som förskolenämnden ansvarar för i den föreslagna stadsövergripande planen medför vissa kostnader, exempelvis för lokaler vid föreläsningar och för vikarier. Trots dessa kostnader bedömer förvaltningen sammantaget att arbetet ryms inom den budgetram som nämnden fortsatt behöver avsätta för att möta de rekommendationer som Stadsrevisionen lämnat.

Bedömer ni att aktiviteterna som föreslås i planen kompletterar aktiviteterna i planen för arbetet mot våld i nära relationer och andra planer och program inom relaterade områden?

Förvaltningens bedömning är att aktiviteten i viss mån utgör ett komplement till de aktiviteter som redan ingår i stadens plan för arbetet mot våld i nära relationer. Detta bedöms särskilt gälla genom aktivitetens fokus på våldsutsatthet bland hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning.

Bedömer ni att aktiviteterna som föreslås i planen ökar likvärdigheten i stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck?

Planens övergripande och generella utformning innebär att den lämnar stort tolkningsutrymme till respektive förvaltning. Även om detta kan ses som en fördel ur ett styrningsperspektiv, finns en risk att vissa viktiga områden som exempelvis det förebyggande arbetet i tidiga åldrar, inte uppmärksammas eller prioriteras i tillräckligt

stor utsträckning. Förvaltningen bedömer att avsaknaden av tydligare riktlinjer i planen kan leda till att just sådana insatser uteblir eller blir ojämlika mellan olika förvaltningar och i delar av staden. Sammantaget bedöms därmed aktiviteterna inte fullt ut bidra till ökad likvärdighet i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Övergripande kommentar

Förvaltningen vill samtidigt lämna en övergripande kommentar gällande avsnitt 1, förebyggande arbete. I den aktivitet som förskolenämnden ansvarar för lyfts hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning särskilt fram som utsatta grupper i hederskontext. Inom förskolan möter personalen många barn som inte själva kan föra sin talan, samt deras vårdnadshavare. Förvaltningen bedömer att insatsen för att öka personalens kompetens är relevant och viktig. Samtidigt saknas ett tydligt uppdrag i planen kring arbetet med vårdnadshavare, något som förvaltningen anser vara avgörande för att kunna förebygga och tidigt upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att den föreslagna aktiviteten kan genomföras inom befintlig budgetram och att den kompletterar aktiviteter i planen för arbetet mot våld i nära relationer. Förvaltningen föreslår att förskolenämnden beslutar att tillstyrka förslaget till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025–2027.

Johan Olofson

Annika Samuelsson Lovén

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kvalitet

Expedieras till: socialcentrum@socialcentrum.goteborg.se